

ARCHEOLOGIE

Voor het plangebied Rijksstraatweg 131 geldt conform het bestemmingsplan DK III (2013) een hoge archeologische waarde (WR-A-2) vanwege de ligging in de zuidelijke hogergelegen oeverzone van de rivier het Oude Maasje/Romeinse Maas.

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere archeologische onderzoeken uitgevoerd waarvan de resultaten bruikbaar en relevant zijn (groene vlakken op onderstaande afbeelding), Het betreft:

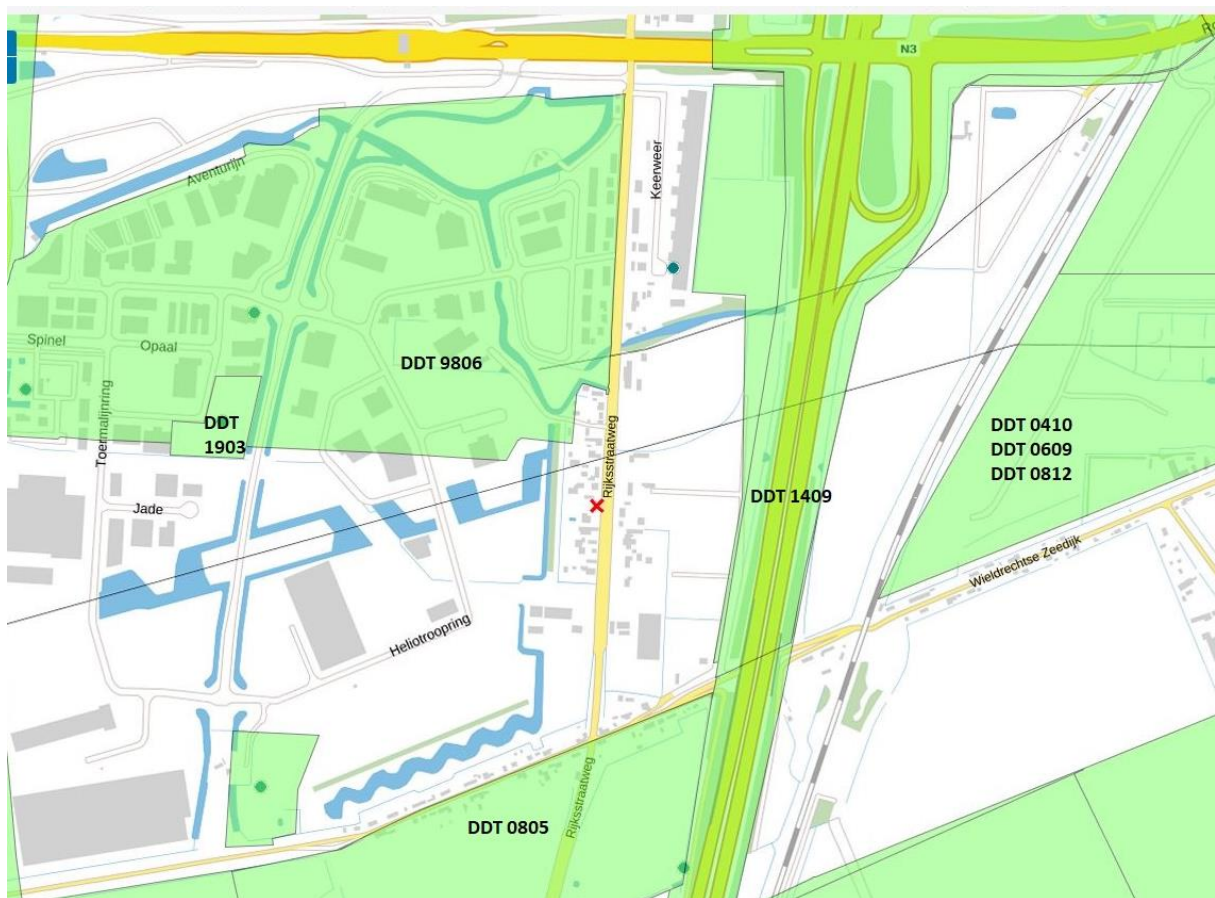
DDT 9806 Dordtse Kil III (weerstandsmetingen en boringen)

DDT 0410, 0609 en 0812 Smitsweg-Wilgenwende (boringen en proefsleuven)

DDT 0805 Dordtse Kil IV (boringen)

DDT 1409 N3-A16 (boringen)

DDT 1903 Malachiet (boringen)

Detailopname uit de overzichtskaart archeologisch onderzoek gemeente Dordrecht

Uit deze onderzoeken is gebleken dat de zuidelijke oever(zone) van de rivier het Oude Maasje/Romeinse Maas door erosie in het verleden al vrijwel volledig verdwenen is. De kans op het nog vinden van (intacte en behoudenswaardige) archeologische waarden is daardoor klein geworden. De voor het plangebied geldende hoge archeologische verwachting vanwege de ligging in een rivieroeverzone kan daarom ook bijgesteld worden naar laag. De waarde archeologie kan daarom ook van hoog naar laag bijgesteld worden.

Voor het plangebied hoeft – gezien de resultaten van meerdere naburige onderzoeken - geen archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden en kan de dubbelbestemming Waarde Archeologie in het bestemmingsplan vervallen.

CULTUURHISTORIE

Het gebouw Rijksweg 131 is in 2015 aangewezen als gemeentelijk monument.

Algemene omschrijving

Bouwjaar / verbouwing	: a. 1923 b. 1930 c. 1954 d. 1984 e. 2007
Architect	: a. Chr. G. van Buuren b. A. Van Walraven
Opdrachtgever	: a-b. Vereeniging Een School met den Bijbel c. Commissie Jeugdgebouw Tweede Tol
Oorspronkelijke functie	: schoolgebouw
Huidige functie	: woning
Bouwstijl	: invloeden Amsterdamse School

Algemene beschrijving

Voormalig schoolgebouw, nu in gebruik als woning. Het pand ligt op één perceel met de tegelijkertijd gebouwde onderwijzerswoning, maar zijn kadastraal gescheiden. Op het terrein staat een in 1955 gebouwde garage met fietsenberging. Dit bijgebouw valt niet onder de bescherming.

Historie gebied

De Rijksweg werd tussen 1811 en 1822 aangelegd als doorlopende beklinkerde weg van Dordrecht naar het veer aan het Hollandsch Diep. Rondom de uitspanning bij het veer naar Moerdijk ontstond een klein gehucht, Willemsdorp. De Rijksweg was een onderdeel van de nieuw te maken verbinding tussen Amsterdam en Parijs. Om de aanleg te bekostigen werden twee tollen ingesteld: ter hoogte van de Zuidendijk en ter hoogte van de Wieldrechtse Zeedijk. Het gebied vanaf de Provinciale Randweg tot aan de Wieldrechtse Zeedijk maakt deel uit van de 17^e-eeuwse Polder Wieldrecht (1659). De structuur van dit polderlandschap werd vanouds bepaald door de daar al aanwezige straatweg, de 'Cruyswegh', de grillige vorm van de Westkil en de rechtlijnige verkaveling van de gronden. Rond 1830 was aan weerszijden van de weg nog geen enkele bebouwing aanwezig, met uitzondering van de hoekpercelen aan de Wieldrechtse Zeedijk, waar ook het tolhuis was gevestigd. Aan de Westkil stond de watermolen van Wieldrecht, het Kraaijenest.

Langs de weg is het buurtschap 'Tweede Tol' ontstaan. De vroegste bebouwing bestond uit de openbare school (62), een pand nabij de dijk (92), een hoeve (68) en de kerk. De school en de kerk waren bestemd voor bewoners uit de wijde omgeving. Vanaf 1816 tot 1857 behoorde het gebied tot de zelfstandige gemeente Wieldrecht. Van 1857 tot 1970 maakte het buurtschap deel uit van de gemeente Dubbeldam. Aan het begin van de vorige eeuw breidde de Tweede Tol zich uit met de bouw van arbeiderswoningen ten westen van de weg en aan weerszijden van de Wieldrechtse Zeedijk. De ligging en de verschuivende ambtelijke bevoegdheden zorgden volgens huidige bewoners voor 'gemeentelijk Dubbeldam, kerkelijk 's Gravendeel, post uit Willemsdorp en telefonie van Dordrecht'.

Met de aanleg van de spoorbaan (1872) en de Rijksweg 16 (1938) ten oosten van de Rijksweg werd het polderlandschap van noord naar zuid geheel doorsneden. Het gebied veranderde echter ingrijpend door de opkomst van de industrieterreinen. Voor de ontsluiting werd in de jaren zeventig de Provinciale weg met de Kiltunnel aangelegd. Het gebied ten westen van de Tweede Tol is nu geheel heringericht als industrieterrein Dordtse Kil III. De resterende 19^e en vroeg 20^e-eeuwse bebouwing herinnert aan het voormalige buitenleven rondom de Tweede Tol en de Rijksweg.